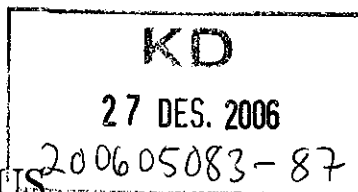




FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS
Utdanningsavdelingen



Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres ref.: Deres dato: Vår ref.: Saksbehandler: Dato:
10.10.2006 2006/20070 FM-UA Jørgen Borge 22.12.2006

HØRING - FORSLAG TIL NY PRIVATSKOLELOV. HØRINGSFRIST 2. JANUAR 20077

Norske skoler i utlandet

Som tilsynsmyndighet med norske godkjente skoler i utlandet har Fylkesmannen i Oslo og Akershus erfaring med at det i gjeldende friskolelov er en rekke bestemmelser som ikke "passer for" utenlandsskolene. I utkast til ny privatskolelov er det foreslått flere endringer som vil bidra til å endre disse forholdene.

Etter vår vurdering er det imidlertid fortsatt områder i lovutkastet som ikke er dekket, og vi vil i det følgende å peke på noen av disse.

I utkast til ny lov er det flere steder henvisninger til *heimkommune og heimfylke, vertskommune, vertsfylke* (§§ 1-3, 2-1, 3-1 fjerde ledd, 3-3 første, andre og fjerde ledd). Det fremgår verken av lovutkastet eller høringsnotatet hvem som har denne funksjonen i forhold til utenlandsskolene. Fylkesmannen ber om at dette blir klargjort.

I utkast til ny lov § 2-1 første ledd heter det bl.a.: *Vertskommunen eller vertsfylket skal gi fråsegn før departementet gjer vedtak i saka og kan klage på departementet sitt vedtak. Gjeldende praksis har vært at Fylkesmannen i Oslo og Akershus har hatt* vertskommunens/vertsfylkets rolle når det har dreid seg om søknader som gjelder etablering av skoler i utlandet. Vi ber departementet vurdere hvorvidt den foreslåtte muligheten til å påklage departementets vedtak skal få konsekvenser for videreføring av gjeldende praksis. En slik praksis vil innebære at Fylkesmannen i Oslo og Akershus både gir uttalelser til og eventuelt påklager vedtak om godkjenning av en skole. I neste omgang vil Fylkesmannens oppgave være å føre tilsyn med skolen.

Inntak av elever, § 3-1 første ledd i utkast til ny lov. Bestemmelsen er ikke automatisk overførbar til utenlandsskolene i forhold til å vurdere hvilke elever som er rettighets elever. Vi ber departementet vurdere om det for disse skolene bør oppstilles ytterligere vilkår for å ha rett til skoleplass. Fylkesmannen ser at det blant annet kan stilles strengere krav til elevenes tilknytning til Norge. Krav som stilles må imidlertid være i overensstemmelse med EØS-retten.

Godkjenning av internasjonale skoler

Det foreslås en innstramming i forhold til dagens ordning ved at internasjonale skoler skal drive sin virksomhet etter internasjonale læreplaner og at skolene er sertifisert av den

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon: 22 00 35 00	Saksbehandler: Jørgen Borge
Postboks 8111 Dep	Tordenskiolds gt	Telefaks: 22 00 38 90	Direkte telefon: 22 00 38 21
0032 OSLO	12	Internett:	E-post: postmottak@fmoa.no
	Inngang sjøsiden	www.fylkesmannen.no/OsloOgAkershus	Org.nummer: NO 974 761 319

organisasjonen som har utarbeidet planene. Fylkesmannen støtter forslaget, men mener det også bør vurderes om det skal stilles krav til at skolen tilbyr norskopplæring, jf dagens krav til internasjonale grunnskoler godkjent etter opplæringsloven § 2-12.

Både i lovutkastet og i høringsnotatet er det presisert at private skoler med rett til statstilskudd skal følge norsk regnskapslovgivning. Dette innebærer at skolene må følge både regnskapsloven, bojkføringsloven og revisorloven. Vi ber departementet vurdere om det i tillegg bør stilles krav om at tilsyn og kommunikasjon for øvrig skal foregå på norsk. Fylkesmannen kjenner til at minst en skole har motsatt seg dette ved et tilsyn.

Eierskifte

Høringsinstansen blir bedt om å vurdere om det bør lovfestes at eierskifte må godkjennes av departementet, jf s 26 i høringsnotatet.

Et eierskifte kan føre til at rettsgrunnlaget skolen blir drevet etter også blir endret, f. eks ved at skolen endres fra å være en forening til å bli en stiftelse. I tillegg til at det må foretas ny registrering i Enhetsregisteret eller tilsvarende register vil det også få følger for oppnevning av skolens styre, jf § 5-1 første ledd; *Skolen sitt styre skal oppnemnst i samsvar med det rettsgrunnlaget skolen blir driven etter.*

Fylkesmannen mener det er viktig å synliggjøre kravet om at det i forkant av et eierskifte må søkes om godkjenning og foreslår at dette presiseres i ny lov.

Godkjenning av undervisningslokale

Det er foreslått at opplæringen til *vanleg skal skje* i et godkjent undervisningslokale, og at undervisningslokalene må ligge innenfor *eit avgrensa geografisk område*.

Fylkesmannens erfaring er at all opplæring i hovedsak foregår i bestemte lokaler avsatt til dette. Vi mener formuleringen *til vanleg* er overflødig.

Innføringen av begrepet *avgrensa geografisk område* stiller krav til skjønn og vil være avhengig av hvilken type skole (grunnskole, videregående skole) det er snakk om. På bakgrunn av våre erfaringer med å godkjenne lokaler, mener vi at det ikke er behov for ovennevnte presiseringer. Vi støtter imidlertid forslaget om å ta bort kravet til godkjenning av utstyr.

Kompletterende undervisning

Fylkesmannen i Oslo og Akershus forvalter ordningen med statstilskudd til kompletterende undervisning. Vår erfaring med ordningen er at lovteksten i friskoleloven kan tolkes på flere måter. Vi kan ikke se at det kommer klarere fram i forslaget til ny lovtekst hvem som omfattes av ordningen.

Vi foreslår følgende redigering/endring av lovteksten i § 6-4:

Tilskot til kompletterande undervisning kan givast til:

- a) *Statsborgarar i Noreg som er elevar ved utanlandske eller internasjonale grunnskolar i Noreg*
- b) *Statsborgarar i Noreg som er elevar ved nasjonale eller internasjonale grunnskolar i utlandet.*
- c) *Statsborgarar i ein annan EØS stat som er barn av arbeidstakarar som er busett i Noreg og som er elevar ved internasjonale grunnskolar i Noreg.*

Det kan ikkje givast tilskot til elevar ved grunnskolar som er godkjent etter lova her. Departementet kan gi nærare forskrifter.

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

Fylkesmannen har tidligere bedt om at slike forskrifter utferdiges. Fylkesmannen anbefaler at dette følges opp når loven blir endret.

Særlig om bruk av skolens midler

Det følger av gjeldende friskolelov §§6-2 første ledd og 6-4 første ledd at alle offentlige driftstilskudd og eiendeler fra elevene skal komme elevene til gode. Det presiseres at dette innebærer et forbud mot utbetaling av utbytte eller andre former for overføringer til eierne eller deres nærstående.

Det er foreslått å nedlegge et generelt forbud mot overføringer til eierne.

Fylkesmannen er kjent med problemstillingen i forhold til uttak av midler fra skolene. Fylkesmannen støtter på denne bakgrunnen forslaget om å nedlegge et generelt forbud mot overføringer av midler til eierne.

Med hilsen

Björg Ølstad
utdanningsdirektør

Jørgen Borge
førstekonsulent

Godkjent og ekspedert i papirform uten underskrift.